

АЖЛЫН УДИРДАМЖ

Японы Хүүхдийг Ивээх Сан

“Тэгш хүртээмжтэй цогц үйлчилгээгээр бага насны хүүхдийн хөгжлийн дэмжих нь” төслийн хүрээнд эрүүл мэндийн төвүүдийн эмч, ажилчдын чадавхыг бэхжүүлэх сургалтын гарын авлагыг боловсруулах ажлын удирдамж

1. Төслийн хураангуй

[Төслийн нэр]	Тэгш хүртээмжтэй, цогц үйлчилгээгээр бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих нь
[Төслийн хугацаа]	2024 оны 3-р сарын 30 - 2025 оны 3-р сарын 29
[Төслийн санхүүжүүлэгч]	Япон улсын Гадаад хэргийн яам
[Хамтрагч талууд]	ЭМЯ, ХНХЯ, БШУЯ
[Төслийн зорилгот газар]	Улаанбаатар хотын Баянзүрх, Чингэлтэй, Сонгинохайрхан дүүрэг, Баянхонгор, Сэлэнгэ аймаг

2. Төслийн зорилго, зорилтууд

Монгол Улсын Эрүүл Мэнд, Боловсрол, Шинжлэх ухаан, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгааллын сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд хөгжлийн цогц дэмжлэг үзүүлэх аргачлалыг"-ын дагуу нийслэлийн гурван дүүрэг болон Баянхонгор, Сэлэнгэ аймагт хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрт илрүүлэг, оролцоо хөгжлийн дэмжлэгийг цогц байдлаар хэрэгжүүлэх.

Төслийн зорилтууд

- Эрүүл мэндийн төвүүдийн тогтолцоог сайжруулах, чадавхыг бэхжүүлэх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комиссын чадавхыг бэхжүүлэх
- Цэцэрлэгийн чадавхыг бэхжүүлэх, тогтолцоог хөгжүүлэх, бага сургуульд шилжихэд дэмжлэг үзүүлэх
- Эцэг эхчүүд болон орон нутгийн иргэдийн ойлголтыг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа
- Бодлогын нөлөөлөл үзүүлэх

3. Үндэслэл, хэрэгцээ шаардлага

Монгол Улсад Эрүүл Мэнд, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгаалал, Боловсрол, Шинжлэх ухааны сайдын хамтарсан тушаалаар "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд хөгжлийн цогц дэмжлэг үзүүлэх аргачлалыг"-ыг 2021 онд шинэчлэн баталсан. Энэ баримт бичиг нь нярайн эрүүл мэндийн үзлэг, эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр, кейс хэлэлцүүлэг зэрэг Япон улсын хэрэгжүүлсэн төслийн санаачилгад тулгуурлан хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол, хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлэх, шаардлагатай дэмжлэг, үйлчилгээг тасралтгүй үзүүлэх, салбар дундын зохицуулалтыг хангах зорилготой юм.

Энэхүү төслийг боловсруулахдаа төсөл хэрэгжих аймаг, дүүргийн цэцэрлэг, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч, багш нар, эцэг эхчүүдээс санал асуулга, ярилцлагын аргаар холбогдох судалгаа авсан юм.

- Судалгаанд хамрагдсан эцэг эхчүүдийн 62.1% нь хүүхдээ өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нярайн эрүүл мэндийн үзлэгт тогтмол хамруулж байгаагүй, 11.1% нь хүүхдээ дараах шатны эмнэлгийн байгууллагад үзүүлэхийг илүүд үздэг гэжээ. Тэдний 93.1% нь эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэртэй байсан ч 44.8% нь уг гарын авлагаас хөгжлийн

талаарх мэдээлэл аваагүй гэж хариулсан байна. Зорилтот өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч нарын 50-аас доошгүй хувь нь 9 сар, 1.5 ба 3 настай хүүхдийн эрүүл мэндийн үзлэг хийхэд их тулгардаг бэрхшээл бол тоног төхөөрөмж, материалын хомсдол, эцэг эхийн ойлголт дутмаг, боловсон хүчний дутагдалтай, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн хувьд үйлчилгээнд хамрагдахад таатай орчин бүрдүүлэх хэрэгцээтэй байна.

- Хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлж, оролцоо дэмжлэг үзүүлэх ажлыг удирдан явуулдаг ХБХЭМБНХ-ын салбар комиссуудын хүүхдийн оюун ухаан болон бие бялдрын үйл ажиллагааг сэргээх төдийгүй нийгмийн оролцоог дэмжих, цэцэрлэг, сургуульд хамруулах зэрэг цогц хөгжлийг дэмжих төлөвлөгөө боловсруулах чадавхыг дээшлүүлэх шаардлагатай байна.
- Төрийн өмчийн цэцэрлэгүүд хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээлтэй зэргээс үл шалтгаалан хүүхдийн хувийн онцлог хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсрол эзэмшүүлэх шаардлагатай байгааг цэцэрлэгийн багш нартай хийсэн ярилцлагаар тодорхойлогджээ. Мөн хөгжлийн бэрхшээлтэй байж болзошгүй хүүхдүүдийн зарим эцэг, эхчүүд хүүхдээ хөгжлийн бэрхшээлтэй байж болзошгүйг хүлээн зөвшөөрөхгүй, зохих оношилгоо, үйлчилгээнд шилжүүлэхээс татгалзаж байгаа тул энэ талаар олон нийтэд таниулах, нөлөөлөл сурталчилгааны ажил шаардлагатай байгааг дурдлаа.

Иймд дээрх хэрэгцээнд үндэслэн бага насны хүүхдийн хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлж, оролцоо дэмжлэг үзүүлэх өрхийн эмнэлгийн эмч, ажилтнуудын чадавхыг дээшлүүлэх сургалтын гарын авлагыг боловсруулах хэрэгтэй байна.

4. Ажлын зорилго

1. Нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдлыг эрт илрүүлэх үнэлгээ, түүний ач тус, эмнэл зүйн практик тогтмол ашиглах арга, аргачлал, эцэг эх ашиглах заавар зөвлөгөө өгөх арга, аргачлал сэдвээр үндсэн болон лавшруулсан сургалтын гарын авлага боловсруулах.
2. Гарын авлагын хүрээнд “Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр болон нярайн тогтмол үзлэгээр дамжуулан хүүхдийн хөгжлийн бэрхшээлт, хоцрогдлыг илрүүлэх, эцэг эхчүүдэд хүүхдийнх нь өсөлт хөгжлийн талаар зөвлөгөө мэдээллээр хангах, мөн шаардлагатай тохиолдолд дараагийн лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад хандахыг тайлбарлаж, таниулах” 16 цаг сургалт зохион байгуулах.
3. Гарын авлагыг боловсруулах үйл явцад багш, мэргэжилтэн, төслийн болон техникийн шинжээчдийн багийн гишүүдийн саналыг авч тусгах.
4. Зохион байгуулсан сургалтын дагуу 3 хүртэлх мэргэшсэн эмч төлөөлөл тухайн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн зөвлөгөө, мэдээллийг өгч, хэрэгжилтийн үнэлгээг хийж зөвлөн туслах үйл ажиллагаагаар хангах.

5. Гарын авлагын агуулга

“Нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдлыг эрт илрүүлэх үнэлгээг практикт ашиглах нь, түүнд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ” (2.0 өдөр/16 цаг)

Дэд агуулга 1 - Ерөнхий ойлголт

- Нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжил ба түүний онцлог
- Нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээл үүсэх шалтгаан, нөлөөлөл хүчин зүйлс, тодорхойлолт

Дэд агуулга 2 – Эмнэлзүйн заавар зөвлөмж

- Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд зориулан нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээлийг үнэлэх, эрт илрүүлэх үнэлгээ түүний арга, аргачлал
- Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд зориулан хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээлийн оношлогдсон нярай болон бага насны, хүүхдэд анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, асаргаа, заавар, зөвлөмж

Дэд агуулга 3 – Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих салбар хоорондын хамтын ажиллагаа

- Эцэг эхэд өгөх зөвлөмж
 - Урьдчилан сэргийлэлт
 - Хөгжлийн хоцрогдол, хөгжлийн бэрхшээл оношлогдсон тохиолдолд эцэг эхэд өгөх зөвлөгөө, мэдээлэл
- Эрүүл мэндийн байгууллагуудын ажилчдыг мэдээллээр хангах, хоорондын хамтын ажиллагааны уялдаа холбоог сайжруулахад чиглэсэн зөвлөмж
- Хүүхдийн хөгжлийг дэмжихэд цэцэрлэг болон салбар комисстой хамтарсан үйл ажиллагаа зохион байгуулах

6. Багийн ажил үүргийн хуваарь

Ажил гүйцэтгэх баг нь Японы Хүүхдийг Ивээх сангийн “Тэгш хүртээмжтэй, цогц үйлчилгээгээр бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих нь” төслийн ажилтнуудын техникийн туслалцааг авч, байнга зөвшилцөж ажиллана.

Мөн төслийн хүрээнд боловсруулагдаж байгаа бусад гарын авлага, модулийн зөвлөх багуудтай нягт хамтран ажиллах ба Зөвлөх багийн ахлагчийн арга зүй, удирдлага дор ажиллана.

7. Төслийн багт хүлээлгэн өгөх материал

- Зөвлөх баг нь “Нярай болон бага насны хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдлыг эрт илрүүлэх үнэлгээг практикт ашиглах нь, түүнд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ” гарын авлагыг эцэслэн цаасаар болон цахим хэлбэрээр хүлээлгэн өгнө
- Төслийн ажлын хэсгийн гишүүд, мэргэжилтэн, бусад холбогдох төлөөллийг оролцуулсан уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан тайлан
- Зорилтод эрүүл мэндийн төвүүдийн эмч, эмнэлгийн ажилтанд зориулсан сургалтуудыг зохион байгуулсан тайлан
- Гарын авлага боловсруулах явцын болон эцсийн тайлан (Монгол, Англи хэл дээр)

8. Ажлын хүрээ, хугацаа

Зөвлөх баг нь дараах ажлын хүрээг баримтлан ажиллана.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНУУД	ХУГАЦАА
Бэлтгэл үе шат	
Зөвлөх ажлын нөхцөлийн талаар тохиролцох (Ажлын гэрээ, гүйцэтгэх ажил, хуваарь гэх мэт)	VI/24
Төслийн чиглэл, үзэл санаатай танилцах	
Гэрээнд гарын үсэг зурах	VII/1
Гарын авлага боловсруулах шат	
Сургалтын модулийн дизайн, бүлэг тус бүрийн агуулгыг боловсруулах	VII/10
Сургалтын модулийн дизайн, агуулгыг төслийн багаас санал авч хэлэлцүүлэх	VII/20
Холбогдох санал хүсэлтүүдийг тусган засан сайжруулах	VIII/10

Сайжруулсан хувилбарыг төслийн баг болон бусад зөвлөх баг, холбогдох байгууллагын төлөөллөөр хэлэлцүүлэх, дахин боловсруулах	VIII/20
Гарын авлагыг эцэслэн боловсруулж дуусгах	
Боловсруулсан материалуудыг ХИС-нд цаасаар болон цахим хэлбэрээр хүлээлгэн өгөх	IX/10
Боловсруулсан төслийг хэвлэлд шилжүүлэх, хэвлэлийн эх бэлтгэхэд хамтран ажиллах, гэрээг дүгнэх	IX/20
Сургагч багш бэлтгэх семинар зохион байгуулах	
УБ хотод зорилтод эрүүл мэндийн төвүүдийн эмч, эмнэлгийн ажилчдад сургалт зохион байгуулах	IX/25-26
Дээрх сургалтаар бэлтгэгдэн эмч, эмнэлгийн ажилчид өөрсдийн эрүүл мэндийн төв дээр сургалт зохион байгуулах бөгөөд энэхүү үйл ажиллагаанд мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө үзүүлэх	X/20-25
Сургалтын тайлан бичиж хүлээлгэн өгөх	XI/05

9. Зөвлөх багт тавигдах ерөнхий шаардлага

- Баг нь тухайн чиглэлээр мэргэшсэн 3-5 гишүүнтэй байх
- Багийн гишүүд нь тухайн чиглэлээрээ 5 буюу түүнээс дээш жил ажилласан туршлагатай байх
- Багийн гишүүд нь сургалтын хөтөлбөр, гарын авлага, сурах бичиг болон сургалтын хэрэглэгдэхүүн боловсруулж байсан туршлагатай байх
- Компьютерын оффис програмууд дээр чөлөөтэй ажиллах чадвартай байх
- Багаар ажиллах чадвартай байх
- Төслийн хүрээнд үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу зорилтот аймаг, дүүргийн, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд очиж зөвлөгөө өгөх, хяналт-үнэлгээний багийн бүрэлдэхүүнд орж ажиллах боломжтой байх

ИРҮҮЛЭХ МАТЕРИАЛ:

- Шалгаруулалтад оролцох хүсэлтийг илэрхийлсэн албан захидал
- Багийн танилцуулга (багийн гишүүдийн мэдээлэл, анкет, гол хариуцах хүний мэдээлэл)
- Ижил төстэй ажлыг хийж, боловсруулж байсан туршлага (мэдээлэл, жишээ болохуйц бүтээлийн жагсаалтууд)
- Ажлыг гүйцэтгэх үнийн санал